

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005009

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-09-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Сицзюй ...

2. Xicui .. Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3956-0983

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Музичне мистецтво

Дата захисту: 20-07-2023

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 1736

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41

Тема дисертації:

1. Декламаційність як компонент виконавської вокальної виразності
2. Declamation as a component of performing vocal expressiveness

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено обґрунтуванню декламаційності як феномену вокальної творчості в двох її площинах – композиторського мислення та виконавської виразності. Вокальна музика базується на взаємодії співочого та декламаційного інтонування, заснованого на одночасному і послідовному звучанні мовлення та співу. Гіпотеза дисертація базується на з'ясуванні природи декламаційності як феномену інтонаційного мовлення, що імплементується у систему музично-сценічних і камерно-вокальних жанрів як усталена мистецька універсалія. З точки зору виконавської виразності декламація може бути представлена в різних модусах технології співу (вокалізації, мелодекламації, речитативу) в залежності від жанрово-комунікативних умов. У структурі опери, пісні-романсу, камерно-вокального циклу, музично-сценічної драми декламаційність об'єктивується по-різному. Опанування прийомами декламаційності в системі вокальної виконавства є надважливим показником майстерності співака, що вказує не тільки на універсальний

характер цього явища, але й на його перманентну затребуваність для виконавців-практиків (солістів-вокалістів, викладачів співу, акторів). Наукова новизна отриманих результатів. У музикознавстві вперше: -- обґрунтовано онто-семіотичну природу декламаційності в динаміці жанрово-стильових перетворень вокальних жанрів, заснованих на одночасному (послідовному) використанні мовлення і співу; -- феномен декламаційності представлено в історико-стильовому вимірі, що охоплює хронотоп вокального виконавства музичної культури Європи від стародавніх часів до творчості митців XX століття; -- складено теорію декламаційності, в якій висвітлено функцію та компоненти виконавської вокальної виразовості; -- доведено, що сферою реалізації декламації в творчості співака є логоформи мелодекламації і речитативу (в музичній драмі, опері, ораторії, камерно-вокальних жанрах); -- встановлено універсальність дії декламаційності як способу вокального інтонування, хоча і залежного від творчої комунікації (автентична, концертно-камерна, оперна, театральна-сценічна), типу співацького голосу, національності співака, його темпераменту; -- висвітлено національно-стилістичні риси взаємозв'язку співу і декламації в сичжоуській музично-сценічній драмі, що уособлюють її національно-ментальну специфіку, в тому числі через засоби вокальної виразності (дикції, артикуляції, імпровізаційних прийомів, зокрема, «да-шетоу»); Удосконалено: методику когнітивного аналізу специфіки декламаційності як способу композиторського мислення в системі історико-культурного порівняння «Схід – Захід», що має практичне значення для відповідної підготовки сучасного вокаліста-інтерпретатора. Подальшого розвитку набули логоформи декламаційності, що увиразнили специфіку сичжоуської музичної драми та української музичної культури в контексті глобалізації мистецтва та науки XXI століття.

2. The dissertation is devoted to the justification of declamation as a phenomenon of vocal creativity in its two discourses – composer's thinking and performing expressiveness. Vocal music is based on the interaction of singing and declamation intonation, based on the simultaneous and consistent sound of speech and singing. The hypothesis of the dissertation is related to the substantiation of the nature of declamation as a phenomenon of intonation speech, which is implemented in the system of musical-stage and chamber-vocal genres as an established artistic universal. From the point of view of performing expressiveness, declamation can be represented by various modes of singing technology (vocalization, melo-declamaion, recitative) depending on the genre and communicative conditions. That is, in the structure of an opera, a song-romance, a chamber-vocal cycle, a musical-stage drama, declamation is objectified in different ways. Mastering the techniques of declamation in the system of vocal performance is an extremely important indicator of a singer's skill, which indicates not only the universal nature of this phenomenon, but also its permanent relevance for practicing performers (vocalists, singing teachers, actors). The scientific novelty of the obtained results. For the first time in musicology: – the onto-semiotic nature of declamation as a musical universal is justified, in the dynamics of genre-stylistic transformations of its manifestations; -- the phenomenon of declamation is presented in the historical and stylistic dimension of vocal performance, covering the historical chronotope of European musical culture from ancient times to the creative work of artists of the 21st century; -- the theory of declamation which shows the function and components of the performing vocal expressiveness was developed; – it is proved that the sphere of implementation of declamation in the singer's creative work is logofoms of melo-declamaion and recitative (in musical drama, opera, oratorio, chamber and vocal genres); – the universality of the effect of declamation as a way of vocal intoning, which depends on the creative communication (authentic, concert-chamber, opera, theatrical-scenic) and the type of the singer's voice, his/her nationality, temperament, is established; -- the national-stylistic features of the relationship between singing and declamation in the Chinese Sizhou music-stage drama, which embody its nationalmental specificity, including through the means of vocal expressiveness (diction, articulation, improvisation techniques, in particular, "da-shetou"), are highlighted. The method of cognitive analysis of the specificity of declamation as a way of intonation thinking in the system of historical and cultural comparison "East – West" has been improved, and it has practical significance for the training of a modern vocalist-interpreter. The logofoms of declamation based on the material of the Chinese Sizhou musical drama and Ukrainian culture, which are part of today's globalization culture, gained further development.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чжан Сицуй. (2020). Інтерпретаційні властивості декламації у виконавській творчості вокаліста. Аспекти історичного музикознавства: зб.наук.ст. /Харків, ХНУМ ім.І. П. Котляревського; ред.-упоряд. Л. В. Русакова. Вип. XXI. С. 247-260
- Чжан Сицуй. (2021). Інтонаційна атрибутика традиційного співу і декламації Сичжоуської музичної драми. Культура України: зб. наук. пр. Харків. держ. академ. культури / за загл. ред. А. Я.Сташевського. Харків, ХДАК. Вип. 71. С.125-129
- Чжан Сицуй. (2021). Дикція як артикуляційний прийом виконавської майстерності співака в сичжоуській музичній драмі. Музикознавча думка Дніпропетровщини. Дніпро, ГРАНТ. Вип. 20 (1,21). С. 254-254

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козак Олександра Іванівна
2. Oleksandra I. Kozak

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2210-5108

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овсяннікова-Трель Олександра Андріївна
2. Oleksandra Ovsyannikova-Trel

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1969-5530

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Серганюк Любов Іванівна
2. Liubov I. Serhaniuk

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8640-2294

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповалова Людмила Володимирівна
2. Liudmyla Shapovalova

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9407-7337

Додаткова інформація: Web of Science ResearcherID AAY-8135-2021

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романюк Ірина Анатоліївна

2. Iryna Romaniuk

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7900-5960

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рощенко Олена Георгіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рощенко Олена Георгіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Поліна Кордовська

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна